

Punkt omtrent paa Midtvejen, hvor det rette Tidspunkt til at forelægge dette Forslag vil være kommet, og ligeledes til at forelægge det andet Forslag, som det ærede Medlem savnede, om Udgifterne ved Strafferetsplejen, ligesom ogsaa Forslaget om Omordningen af Borgmestervæsenet, i hvilken Retning man maatte mene, at denne skulde gaa. Og endelig vilde det være, om end ikke nødvendigt, saa dog meget ønskeligt, om man samtidig med Retsreformens Ikrafttræden kunde naa til en Reform af Straffeloven. Men det, at disse Lovforslag ikke ere forelagte, eller det, at de muligvis endnu ikke maatte være definitivt vedtagne paa den Tid, da Retsreformen var vedtagen, burde i og for sig ikke have nogen Indflydelse paa Behandlingen af de nu foreliggende Lovforslag, idet Forslaget jo ikke gaar ud paa, at Retsreformen skal træde i Kraft 2 Aar efter, at Forslaget er vedtaget, men 2 Aar efter, at Kundgørelsen i Lovtidende har fundet Sted. Der vilde altsaa være den Udvej, hvis Retsreformen forelaa vedtaget, inden man endnu med Sikkerhed vidste, hvornaar de andre Love vilde blive vedtagne, at Fristen for Iværksættelsen allerede efter det, Kommissionen nu har foreslaaet, kunde sættes i Bero, indtil man havde de andre Lovforslag foreliggende. Men for øvrigt maa jeg sige, at jeg tvivler noget paa, at det vilde være rigtigt at foreskrive, at Iværksættelsen skal finde Sted i Løbet af 2 Aar. Det forekommer mig, at man derved vil komme ind i en meget betydelig Vanskelighed. Nu forudsætter jeg altsaa, at Retsreformen er vedtagen, og at den skal sættes i Værk paa 2 Aar; deraf vil jo saa følge, at alle Dommere, der skulle fungere, skulle have deres Ud nævnelse. Nu er jo Forholdet virkelig det, som vistnok enhver, der kender lidt til de Forhold, vil erkende, at medens der naturligvis er mange af de nuværende Dommere, om hvilke man kan være paa det rene med, at de ville kunne gøre Fyldest under en hvilken som helst Retsform, saa ved man med Hensyn til det store Antal af dem slet ikke, om og hvorledes de ville kunne gøre Fyldest under en helt ny Retsordning. Fordi en Dommer muligvis er en meget god Dommer under den nuværende Retsforfatning, er det jo slet ikke sikkert, at han er i Besiddelse af de Egen skaber, som ville være nødvendige for at kunne udøve Retten paa den Maade, som følger af det nu foreslaaede System. Men har man først ansat alle disse Dommere, saa har man dem, og i mange Tilfælde vil det overhovedet slet ikke være muligt

at fjerne dem, thi efter Grundloven kan en fast ansat Dommer, som ikke har administrative Forretninger — og det vil altsaa netop være Tilfældet med alle de nye Dommere, som blive udnævnte — ikke mod sit Ønske afskediges, før han er 65 Aar. Altsaa, alle de af de nuværende Dommere, som blive ansatte, som ikke havde fyldt 65 Aar, og som muligvis viste sig at være lidet eller slet ikke egnede til at virke under det ny System, dem var man nødt til at beholde, man kunde ikke slippe dem. Og hvad dem af dem angaar, som vare over 65 Aar, da kunde de ganske vist afskediges, men kun ved, at der gaves dem en ganske anden Pension end den, de vilde faa, hvis de fik deres Afsked ved selve Overgangen. Det forekommer mig at være en meget stor Vanskelighed, og for at komme over den, synes det mig, at det vilde være rigtigt for det kommende Udvalg at tage under Overvejelse, om der ikke er overordentlig meget sund Fornuft i den Ændring eller den Henstilling, som et af den sidste Kommissions Medlemmer, Overretsassessor Thomsen, har stillet om, at man ikke skulde lade Retsreformen træde i Kraft paa en Gang over hele Linien, men at man skulde lade den gradvis træde i Kraft. Det forekommer mig, at der af det Hensyn, jeg har nævnt, er overordentlig meget tiltalende ved denne Tanke, om end den naturligvis har sin store Vanskelighed og ogsaa kan have sine Mangler. Jeg indrømmer, at det kan være uheldigt, at Forbrydere i Fyn f. Eks. dømmes uden Nævninger, samtidig med at tilsvarende Forbrydere i Kjøbenhavn allerede dømmes ved Hjælp af Nævninger, og lige saa, at det kan være uheldigt, om Forbrydere i Jylland dømmes uden Nævninger, samtidig med at man allerede er kommen saa vidt, at Nævningssystemet er indført i hele det øvrige Land. Det er den store Mangel ved denne Tanke, men et Spørgsmaal er det jo, om den er saa stor, at den ikke fuld ud opvejes derved, at man, naar man fik Lejlighed til ved den gradvise Iværksættelse efterhaanden at prøve de Embedsmænd, der blev Spørgsmaal om at ansætte som Dommere, naaede til en ganske anderledes fyldestgørende og tilfredsstillende Udførelse af den ny Ordning ud i al Fremtid, og et Spørgsmaal er det, om den Forskel, der vilde indtræde en kort Tid, mellem de forskellige Landsdele er større end den Forskel, der kan siges at indtræde i det Tilfælde, hvor en Mand er dømt i Aar efter det gamle System, og en anden Mand, der har